

Sygn. akt VU 265/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku S. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 2 lutego 2016 r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. G. prawo do emerytury poczynając od dnia (...) 2016 roku;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy S. G. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 265/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 lutego 2016 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił S. G. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że wnioskodawca nie wykazał 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach ZUS nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego w (...) S.A od dnia 20 marca 1978 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku, ponieważ w okresie tym zgodnie ze świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach wykonywał on prace ślusarza w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych. Stanowisko to zaś nie jest ujęte w wykazach A i B stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

W odwołaniu z dnia 7 marca 2016 roku ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu podał, że w kwestionowanym przez ZUS okresie pracował w wydziale zajmującym się montażem urządzeń górniczych, a jego praca polegała na dopasowywaniu stalowych elementów konstrukcyjnych przez ich docinanie palnikiem acetylenowo – tlenowym, szlifowaniu przyciętych stalowych elementów konstrukcyjnych przy pomocy szlifierki pneumatycznej oraz szepianiu punktowym układanych elementów stalowych przy pomocy spawarki elektrycznej (spawaniu wstępnym). Jednocześnie wnioskodawca wskazał, że w okresie od dnia 1 września 1971 roku do dnia 31 sierpnia 1974 roku wykonywał obowiązki niezbędne

dla prowadzenia gospodarstwa rolnego jego dziadków, a polegające na sadzeniu ziemniaków i zboża, pracy przy sianokosach, żniwach, wykopach, obrzędki zwierząt.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, powielając argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy nadmienił, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych dokumentów na okoliczność wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie.

Wnioskodawca S. G. urodził się w dniu (...).

(okoliczność niesporna)

W 1968 roku wnioskodawca przeprowadził się wraz z matką i trzy lata młodszą siostrą do N., gdzie jego dziadkowie prowadzili niezmechanizowane gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 4 hektarów. W roku 1970 ukończył szkołę podstawową i do dnia 31 sierpnia 1971 roku pracował w gospodarstwie rolnym. W okresie przerwy w kształceniu wnioskodawca wstawał o 8 rano i wyprowadzał krowy na pastwisko, w razie potrzeby przemieszczał je w inne miejsce. Pomagał przy wszystkich pracach polowych, a także kosił trawę, grabił i zwoził siano, rozrzucał obornik, rąbał drzewo oraz przygotowywał sieczkę. Pracował także przy obrzędki inwentarza żywego, to jest koni, krów, świń, kaczek i kur. W gospodarstwie pracował od sześciu do siedmiu godzin dziennie. Natomiast w okresie żniw pracował przez cały dzień.

(dowód: zeznania świadek A. W., nagranie od minuty 33:12 do minuty 37:14, zeznania świadka T. N., nagranie od minuty 40:53 do minuty 45:33, zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 2:43 do minuty 14:00 w związku z nagraniem od godziny 1:02:20 do godziny 1:04:15, protokół z rozprawy z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 21 – 23v akt sprawy)

W dniu 1 września 1971 roku wnioskodawca rozpoczął naukę w trzyletniej szkole zawodowej. Dojeżdżał do szkoły autobusem. Wyjeżdżał o godzinie 7:00, a wracał pomiędzy godziną 15:00 a 16:00. Po powrocie ze szkoły przyprowadzał krowy z pastwiska i je poił, wywoził obornik, ciął słomę na mniejsze kawałki. Wiosną pomagał przy sianiu, orce, wykopkach. W okresach wakacyjnych nie jeździł na kolonie, lecz pracował w gospodarstwie rolnym, pomagając przy pracach polowych od rana do wieczora.

(dowód: zeznania świadek A. W., nagranie od minuty 37:14 do minuty 40:13, zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 14:00 do minuty 16:15 oraz od minuty 18:03 do minuty 21:26 w związku z nagraniem od godziny 1:02:20 do godziny 1:04:15, protokół z rozprawy z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 21 – 23v akt sprawy)

W dniu 12 czerwca 1974 wnioskodawca ukończył szkołę zawodową.

(dowód: świadectwo ukończenia (...), k. 2 akt osobowych wnioskodawcy)

Po ukończeniu szkoły zawodowej, to jest od dnia 13 czerwca 1974 roku S. G. kontynuował pracę w gospodarstwie rolnym dziadków, gdzie wykonywał swe obowiązki przez co najmniej cztery godziny dziennie. W okresie żniw i wykopek wnioskodawca cały dzień spędzał przy wykonywaniu prac polowych.

(dowód: zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 14:00 do minuty 16:15 w związku z nagraniem od godziny 1:02:20 do godziny 1:04:15, protokół z rozprawy z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 21 – 23v akt sprawy)

W okresie od dnia 25 października 1974 roku do dnia 5 października 1976 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(dowód: kserokopia książeczki wojskowej, k. 3-3v akt o kapitał początkowy)

Po odbyciu służby wojskowej wnioskodawca znalazł zatrudnienie jako konserwator w Kombinacie (...) w N. i jego pomoc przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego była niewielka.

(dowód: zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 16:15 do minuty 18:03 w związku z nagraniem od godziny 1:02:20 do godziny 1:04:15, protokół z rozprawy z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 21 – 23v akt sprawy, świadectwo pracy bez daty, k. 4 akt o kapitał początkowy)

W dniu 8 marca 1978 roku wnioskodawca zawarł umowę o pracę z Fabryką (...) w P.. Wnioskodawcy powierzono obowiązki ślusarza w pełnym wymiarze czasu pracy w wydziale (...). Stanowisko to wnioskodawca zajmował aż do dnia 31 grudnia 1998 roku.

(dowód: umowa o pracę z dnia 7 marca 1978 roku, k.1, karta obiegowa zmiany, k. 3, angaże od dnia 1 września 1982 roku do dnia 1 grudnia 1991 roku, k. 7 – 24 i od dnia 1 stycznia 1992 roku do dnia 20 stycznia 1999 roku, k. 26 – 38 akt osobowych wnioskodawcy)

Od dnia 8 marca 1978 roku S. G. pracował w wydziale (...) (...), a jego brygada specjalizowała się w montowaniu skipów i klatek. Składał elementy do wielkogabarytowych urządzeń górniczych, takich jak wieże do kopalni, obudowy kopalniane, przenośniki taśmowe, osadzarki, odmulniki. Elementy te były przesyłane z wydziału przygotowawczego. Były to blachy, rury, płaskowniki, kątowniki, kształtowniki, itp. Wnioskodawca składał ww. elementy zgodnie z rysunkiem technicznym, a następnie szepiał (wstępnie spawał) przy pomocy spawania elektrycznego. Części, które nie pasowały do siebie, były dopalane do wymiaru za pomocą palnika acetylenowo - tlenowego, a następnie szlifowane przy pomocy szlifierki pneumatycznej (później szlifierką elektryczną). W końcowej fazie wnioskodawca usuwał przy pomocy palnika stężenia pomocnicze i wygładzał je szlifierką. Zdarzało się, że wnioskodawca musiał przy pomocy wiertarki pneumatycznej wiercić otwory, aby połączyć urządzenie z kolejnymi elementami, a niekiedy musiał też nitować elementy przy pomocy nitownicy pneumatycznej. Zakres wskazanych obowiązków wnioskodawcy nie ulegał zmianie.

Stanowisko pracy wnioskodawcy znajdowało się w niewielkiej odległości od stanowisk spawaczy, a także malarzy i było oddzielone od nich jedynie prowizoryczną kurtyną z blachy, która chroniła tylko od światła. Zapylenie i zadymienie na stanowisku pracy wnioskodawcy było takie same jak na całej hali. Wnioskodawca pracował w ten sposób stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: zeznania świadka W. B., nagranie od minuty 49:34 do minuty 57:02, zeznania świadka J. K., nagranie od minuty 57:02 do godziny 1:01:12, zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 22:41 do minuty 29:35 w związku z nagraniem od godziny 1:02:20 do godziny 1:04:15, protokół z rozprawy z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 21v – 23v akt sprawy)

W dniu (...) 2016 roku S. G. złożył wniosek o emeryturę. Wskazał, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę, k. 1 – 3 akt emerytalnych)

Do wniosku S. G. załączył świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym (...) S.A. z siedzibą w P. (następca prawny (...)) zaświadczyła, że w okresie od dnia 20 marca 1978 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym na stanowisku ślusarza (pracownika zatrudnionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych – stała praca w warunkach, w których nie są zachowane higieniczne normy pracy) – Dział XIV, poz. 12, pkt 18 Wykazu A stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 13 akt emerytalnych)

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił S. G. przyznania prawa do emerytury. Do ogólnego stażu pracy ZUS zaliczył wnioskodawcy 23 lata, 10 miesięcy i 23 dni, a do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył żadnych okresów.

(dowód: decyzja z dnia 2 lutego 2016 roku, k. 19 akt emerytalnych)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub

ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego.

Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. Dodatkowo wskazać należy, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Sąd, a także organ rentowy, są zatem uprawnione do weryfikacji danych zawartych w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych, wystawionym przez pracodawcę. Jeżeli świadectwo to zawiera dane, które nie są zgodne z prawdą, nie mogą na jego podstawie dokonać ustaleń, od których uzależnione jest prawo do świadczeń emerytalnych. To samo dotyczy ujawnienia okoliczności, że wskazane w zaświadczeniu pracodawcy stanowisko pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie figuruje w wykazie powołanym w tym zaświadczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 roku, I UK 15/04, OSNP 2005/11/161).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do emerytury podnosząc, że nie osiągnął on 25 – letniego stażu pracy oraz nie wykazał 15 – lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie kwestionował natomiast, że wnioskodawca ukończył 60 lat i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Wnioskodawca chcąc wykazać, iż legitymuje się 25 – letnim stażem pracy podniósł, że od okresu wakacyjnego po ukończeniu szkoły podstawowej, to jest od dnia 1 lipca 1970 roku do dnia podjęcia służby wojskowej, to jest do dnia 24 października 1974 roku pracował w gospodarstwie rolnym należącym do jego dziadków, a położonym w N.. Natomiast na okoliczność posiadania 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych skarżący złożył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawione przez następcę prawnego (...). W dokumencie tym zaświadczone, że w okresie od dnia 20 marca 1978 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym na stanowisku ślusarza (pracownika zatrudnionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych).

Zgodnie z zasadą sprecyzowaną przez ustawodawcę w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5 – 7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Dopuszczalność uwzględnienia przypadających przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia jako okresów składkowych w rozumieniu przepisu art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odnosi się do okresów pracy w rolnictwie w typowym codziennym rozmiarze koniecznym do prowadzenia gospodarstwa rolnego, która wymagała stałego wykonywania lub pozostawania w gotowości do świadczenia normalnych obowiązków rolnych przynajmniej w wymiarze połowy czasu pracy obowiązującego pracowników. Dojazdy, zajęcia lekcyjne i nauka własna w ramach uczęszczania do szkoły ponadpodstawowej wykluczają taki charakter pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 8 lutego 2017 roku, sygn. akt III AUa 896/16).

Jednocześnie podkreślić trzeba, że przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalnych uwzględnia się także okres pracy w gospodarstwie rolnym, choćby przypadał w czasie wakacji szkolnych. Warunkiem sine qua non uwzględnienia takiego okresu jest świadczenie obowiązków w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy (to

jest czterech godzin dziennie). Żadnego znaczenia nie ma natomiast fakt, czy praca była wykonywana stale, czy tylko sezonowo (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2014 roku, sygn. akt III UK 180/13)

Przeprowadzone przez Sąd Okręgowy postępowanie dowodowe wykazało, iż po ukończeniu 16 roku wnioskodawca wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym dziadków w okresie znacznie przekraczającym połowę wymiaru czasu pracy aż do podjęcia nauki w zasadniczej szkole zawodowej. Tym samym uwzględnieniu jako okres uzupełniający powinien podlegać okres od dnia 11 grudnia 1970 roku do dnia 31 sierpnia 1971 roku. W dalszej kolejności zaliczyć do stażu pracy skarżącego należy także okresy wakacyjne, to jest od dnia 1 lipca 1972 roku do dnia 31 sierpnia 1972 roku oraz od dnia 1 lipca 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku. Zgromadzony materiał dowodowy dał bowiem Sądowi asumpt do uznania, że tylko w okresach ferii letnich skarżący świadczył pracę co najmniej przez 4 godziny dziennie. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka T. N. w zakresie jakim wskazywał on, że także w trakcie roku szkolnego wnioskodawca wykonywał obowiązki w gospodarstwie rolnym przynajmniej w połowie wymiaru czasu pracy. Jest to w ocenie Sądu nierealne, albowiem wnioskodawca sam podnosił, że nauka i dojazd do szkoły pochłaniały około dziewięciu godzin dziennie. Tym samym pozostały czas pozwalał skarżącemu wykonywać co najwyżej proste prace pomocnicze i to nie w wymiarze czasu pracy pozwalającym zaliczyć okresy kształcenia jako okres uzupełniający staż pracy. Oprócz wskazanych już okresów wnioskodawca wykonywał obowiązki w gospodarstwie rolnym także w okresie od dnia 13 czerwca 1974 roku, to jest od dnia następującego po ukończeniu szkoły zawodowej, do dnia 24 października 1974 roku, to jest do dnia poprzedzającego podjęcie służby wojskowej.

W ww. okresach wnioskodawca wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze znacznie przekraczającym 4 godziny dziennie. Powyższą okoliczność Sąd ustalił na podstawie zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków – A. W. i T. N.. Zeznania te Sąd poddał ocenie w myśl dyrektywy zawartej w przepisie art. 233 § 1 k.p.c. i uznał je w tym zakresie za wiarygodne, bo przekonujące, jasne i logiczne. Sąd uwzględnił także zeznania samego wnioskodawcy, ponieważ nie były sprzeczne z zeznaniami świadków. Dowody ze źródeł osobowych wykazały, że skarżący miał szeroki zakres obowiązków. Pracował przy żniwach, wykopkach, kosił trawę, grabił, zwoził siano, rąbał drzewo, wywoził obornik. Obowiązki wnioskodawcy nie ograniczały się do prac polowych, zajmował się on bowiem także żywym inwentarzem. Pomagał dziadkowi przy obrządki, przygotowywał sieczkę, wywoził obornik, wyprowadzał krowy na pastwisko. Szczególnie pracowite były okresy wakacyjne, w trakcie których zazwyczaj wnioskodawca pracował od świtu do zmierzchu. Nie wyjeżdżał na kolonie ani na wczasy. Pracy wnioskodawcy nie można więc w żadnym wypadku uznać za dorywczą, czy też doraźną pomoc świadczoną zwyczajowo przez dzieci zamieszkujące na terenach wiejskich.

Zaliczenie do stażu pracy wnioskodawcy okresów: od dnia 11 grudnia 1970 roku do dnia 31 sierpnia 1971 roku, od dnia 1 lipca 1972 roku do dnia 31 sierpnia 1972 roku, od dnia 1 lipca 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku oraz 13 czerwca 1974 roku, do dnia 24 października 1974 roku do uwzględnionych przez ZUS okresów w wymiarze 23 lat, 8 miesięcy i 2 dni powoduje osiągnięcie przez wnioskodawcę wymaganego, 25-letniego stażu pracy.

Dokonując zaś ustaleń w zakresie rodzaju i charakteru prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresie od dnia 20 marca 1978 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku Sąd oparł się na zeznaniach świadków W. B. i J. K. oraz na zeznaniach samego wnioskodawcy.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał we wskazanym wyżej okresie. W zeznaniach tych nie ma sprzeczności, są one logiczne i spójne i korespondują z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności złożonych zeznań. Mając na uwadze powyższe Sąd ocenił zeznania świadków jako wiarygodny dowód w sprawie na okoliczność faktycznie wykonywanych przez skarżącego obowiązków. Sąd uwzględnił też zeznania samego ubezpieczonego, albowiem nie były one sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym w postaci zeznań świadków i dokumentacją pracowniczą zalegającą w aktach sprawy i aktach osobowych pracownika.

W oparciu o powyższe źródła dowodowe, Sąd ustalił, że wnioskodawca będąc zatrudnionym w Fabryce (...) S.A. w P. (...) wykonywał swe obowiązki w wydziale (...), gdzie składał elementy do wielkogabarytowych urządzeń górniczych. Wnioskodawca składał części zgodnie z rysunkiem technicznym, a następnie szepiał przy pomocy spawania elektrycznego. Elementy, które nie pasowały do siebie, były dopalane do wymiaru za pomocą palnika acetylenowo-tlenowego, a następnie szlifowane przy pomocy szlifierki pneumatycznej. W końcowej fazie wnioskodawca usuwał przy pomocy palnika stężenia pomocnicze i wygładzał je szlifierką. Czasami zdarzało się, że wnioskodawca musiał przy pomocy wiertarki pneumatycznej wiercić otwory, aby połączyć urządzenie z kolejnymi elementami. Dodać należy, iż stanowisko pracy wnioskodawcy znajdowało się w niewielkiej odległości od stanowisk spawaczy i było oddzielone od nich kurtyną z blachy, która chroniła jedynie od światła. Zapylenie i zadymienie na stanowisku pracy wnioskodawcy było takie same jak na całej hali.

Mając powyższe na względzie, nie powinno budzić wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale XIV, poz. 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym), Dział III poz. 78 (szlifowanie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne) oraz Dział XIV, poz. 18 – prace polegające na obsłudze urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych (praca przy obsłudze wiertarek pneumatycznych).

Bez wpływu na powyższe pozostaje fakt, że stanowisko ślusarza nie jest wymienione w wykazie A i B do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Trzeba bowiem z całą mocą podkreślić, że o zakwalifikowaniu danej pracy do prac wykonywanych w warunkach szczególnych decyduje nie nazwa stanowiska pracy, a rodzaj wykonywanych czynności (por. chociażby uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku, I UK 393/10, LEX Nr 950426). Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika zaś, iż wszystkie prace wykonywane przez wnioskodawcę w spornych okresach, mimo że był zatrudniony na stanowisku ślusarza, były pracami w warunkach szczególnych.

W świetle materiału dowodowego zebranego w sprawie należało stwierdzić, iż zakład pracy w wystawionym wnioskodawcy świadectwie pracy w warunkach szczególnych nie sprecyzował wyczerpująco rodzaju wykonywanej przez niego pracy zgodnie z załącznikiem A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Ustaleń w tym zakresie Sąd dokonał w oparciu o zeznania świadków i wnioskodawcy. Z dowodów tych wynika, że wnioskodawca nie tylko pracował w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych, ale do jego podstawowych obowiązków należało spawanie i cięcie metali, a także szlifowanie i polerowanie mechaniczne oraz obsługa wiertarek pneumatycznych. Wszystkie te prace, jak to wyżej wskazano, są pracami w warunkach szczególnych.

Dodatkowo podnieść należy, iż kwestie dotyczące oceny, czy prace wykonywane przez ślusarzy zatrudnionych w (...) były wielokrotnie przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego i w tożsamych, jak w sprawie niniejszej okolicznościach faktycznych, Sąd uznawał, że prace te, z uwagi na ich znaczną szkodliwość dla zdrowia oraz znaczny stopień uciążliwości, a zwłaszcza zakres obowiązków zatrudnionych pracowników należy zaliczać do pracy w warunkach szczególnych. Podobne stanowisko zajmował również Sąd Apelacyjny w Łodzi, m.in. w wyrokach z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie III AUa 1436/11, z dnia 18 grudnia 2012 roku w sprawie III AUa 806/12, z dnia 6 lutego 2013 roku w sprawie III AUa 769/12 oraz z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie III AUa 1570/12.

W świetle powyższego zasadne było zatem przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał w okresie od dnia 20 marca 1978 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych.

W związku z tym, że wnioskodawca legitymuje się 25-letnim stażem pracy, a okresy jego pracy w warunkach szczególnych wynoszą więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy S. G. prawo do emerytury poczynając od dnia (...) 2016 roku, to jest od dnia złożenia wniosku o emeryturę (punkt 1 sentencji wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804), zasądzając od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę w wysokości 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2 sentencji wyroku).